

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 21.

24de mai 1896.

22de aarg.

Sommerbillede.

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. 3 paffer til en adresse paa over 5 eskopr. levers det for 40 cents, og over 25 eskopr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Tredje aargang.

21. leste.

Den femte bøn.

ABC-klassen: Og forlad os vor skyld som vi og forlader vore skyldnere.

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og Luthers forklaring.

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor, Salm. 19, 13 (Sp. 469) og Luk. 6, 37 (Sp. 470).

Wink.

„Dg forlad os vor skyld!“

— I den fjerde bøn om dagligt brød har Herren villet, at vi skal faste vore legemlige beskjæringer paa ham, forat vi kan bære desto mere bekvemme til omsorgen for de aandelige ting.

— En tjenestepige i en større familie har fortalt følgende: Naar børnene skal gaa til sengs, fulgte i regelen moderen dem, skindom ogsaa faderen, ind i soveværelset for at bede med dem. En aften, forældrene ikke var hjemme, maatte børnene gaa til sengs alene og var saaledes overladt til sig selv med sin aftenbøn. Den ældste, en pige paa 8 aar, bad høit, saa tjenestepigen kunde høre hende. Bønnen var ganske af samme indhold som den aftenbøn, der findes i vor lille katekismus. Dog — og det blev det mindeværdige for pigen, — føtede barnet til sin bøn om skyldforladelse en beklendelse af alt, hvad hun kunde erindre, som hun troede var Gud imod. Og for alt dette bad hun om forladelse. Men tilsidst sagde hun: „Hvære Jesus! ser du noget ondt, jeg har gjort, som jeg ikke huffer, saa maa du ogsaa forlade det; jeg kan ikke sove, hvis jeg ikke har forladelse for al min skyld.“ Forstod ikke hun smukt Davids ord, naar han siger: „Hvo kan merke vildfarelserne? Hens du mig af mine lønlige bryst?“

„Som vi og forlader vore skyldnere.“ (Den ubarmhjertige medtjener, Bbh. 68; Stefanus's forbøn, Bbh. 101).

— To nabomenigheder vilde engang føre proces med hinanden; ingen opfordringer til

forlig og intet forslag til overenskomst vilde hjælpe; thi de havde i lang tid høbt et ondt øie til hinanden, og enhver af dem var af den mening, at den anden part havde tilføjet den blodige uret; men nu skulde det blive alvor. Da nu begge menigheder havde et møde for at fatte beslutning om, at de skulde føre proces, stod en gammel bonde frem, der hidtil forgæves havde raadet til forlig, og sagde: „Brødre, det er en vigtig sag, som vi nu har føre; vore forfædre pleiede altid at begynde en saadan med bøn. Er sagen god, maa vi ogsaa kunne det. Tager hatten af og beider med mig et Faderor.“ Han begyndte at bede, og da han kom til slutningen af den femte bøn: — „som vi og forlader vore skyldnere“, hævdede han sin stemme og saa alvorlig paa de forsamlede. Da blev de tavse og vilde ikke fortsætte bønner. Endelig sagde de: „Han har ret; fred, fred skal der være“, og da der saa var sluttet forlig, foldede de atter hænderne og bad nok et „Fader“.

— Den tapre ridder Hildebrand var bleven haardt krænket af en anden ridder ved navn Bruno. Da optændes vreden i hans hjerte, og han besluttede at tage en blodig hevn over sin fiende. Han tilbragte natten uden at sove. Ved daggry spændte han sit sverd om sig og begav sig paa veien til sin modstander. — Han kom forbi et kapel tæt ved veien, og da det endnu var meget tillig, saa han syntes, han havde god tid, gik han ind der og satte sig til at betragte billederne, der hang paa væggene. Der var tre billeder. Det første fremstillede frelseren i det klædebon, som han til spot var iført, da han stod for Pilatus og Herodes, og berunder stod frevet: „Han skændte ikke igjen, da han blev overstændt.“ Det andet billede forestillede hudstryggelsen med den underskrift: „Han truede ikke, da han led.“ Det tredje billede var korsfæstelsen og har de ord: „Fader, forlad dem! thi de ved ikke, hvad de gjør.“ — Da ridderen havde seet dette, knælede han ned og bad. I det han gik ud af kapellet, mødte han et par af ridder Brunos tjenere, som sagde til ham: „Vi skulde juist gaa til eder og bede eder fra vor herre at komme til ham; han er meget syg og ønsker at tale med eder.“ Og Hildebrand fulgte med tjenerne. Da han traadte ind i salen, hvor den syge ridder Bruno laa, sagde denne: „Åt, tilgiv mig min uret! Jeg har fornærmet dig.“ Da svarte Hildebrand venlig: „Min brøder, jeg har intet mere at tilgive dig.“ De rakte hinanden haanden, omfavnede og trøstede hinanden og skiltes ad i Kærlighed — Da Hildebrand red hjem, syntes han, at aftenrøden straalede herligere, end morgentrøden havde straallet, da han om morgenen drog ud.

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

21. Lesson.

THE FIFTH PETITION

ABC Class: Forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us.

Catechism Class: Same as above, and Luther's Explanation.

Explanation Class: Same as above, Ps. 19, 13 (Qu. 469), and Luk 6, 37 (Qu. 470).

SUGGESTIONS.

"Forgive us our trespasses!"

— This petition is strictly connected with the former; for though we have received graces and gifts from God, yet we often misuse them, and therefore have need to ask forgiveness.

— After supply of food, pardon of sin is asked for, that he who is fed of God, may live in God.

— The particle "and" links this petition to the former, showing us that without pardon the good things of this life will do us no good.

— One sin, as a single broken link in an ocean cable, ruins all.

— Sin is like an angle, the same in kind and quality, whether small or great.

— Was ever miracle greater than this for which he who cannot lie teaches us to pray, and which he thereby assures shall be performed? To roll back the Red Sea or the Jordan upon itself were surely far easier than this undoing of the sin done, this cancelling of the unpayable debt.

— A traveler, who spent some time in Turkey, relates the following allegory, which was told him by a dervish: "Every man," says the allegory, "has two angels, one on his right shoulder, and another on his left. When he does anything good, the angel on his right shoulder writes it down in his book and seals it, because what is done is done for ever. When he has done evil, the angel on his left shoulder writes it down; he waits till midnight; if before that time the man bows down his head and exclaims, 'Gracious God, I have sinned; forgive me!' the angel rubs it out with a sponge; if not, at midnight he seals it, and the angel on the man's right shoulder weeps.

"As we forgive those who trespass against us."
(The unmerciful servant, B. H. 68; The prayer of Stephen, B. H. 101).

— Just in proportion as our own sin against God appears great, so will the offences of others against us appear small.

— Augustine says: "How terrible may this prayer become to us, if we be unforgiving."

— Luther says: "When thou sayest, 'I will not forgive', and standest before God with thy precious 'Our Father', and mumblest with thy mouth, 'Forgive us our trespasses, as we forgive those who trespass against us', what is that but saying to God, 'I do not forgive them, and so do not Thou forgive me!'"

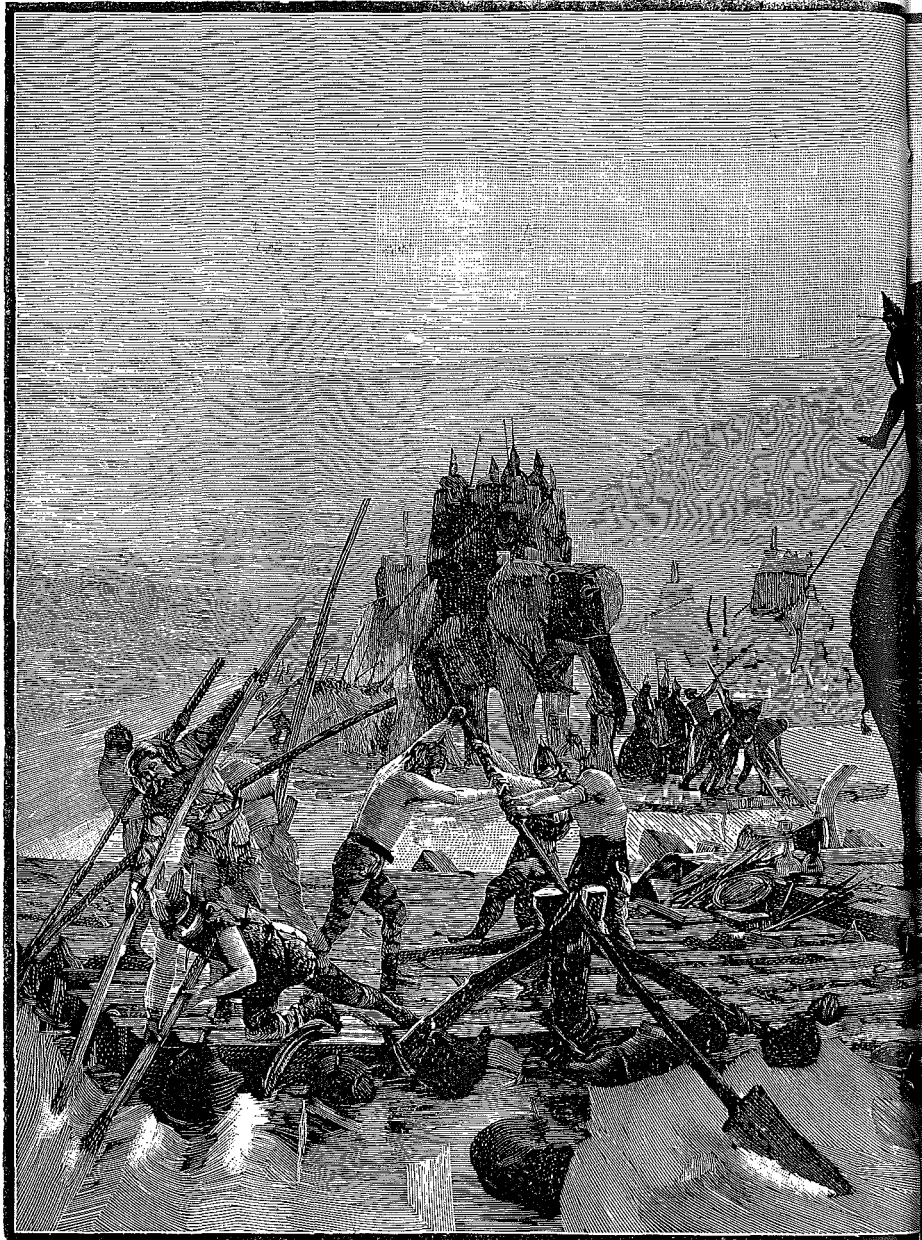
— When Wesley was on his voyage with Gen. Oglethorpe to Georgia, the general threatened revenge upon an offending servant, saying, "I never forgive." "Then I hope sir," said Wesley, "that you never sin." The general felt the force of the rebuke and modified his action toward his servant.

— There is an ugly kind of forgiveness in this world: Men take one who has offended them, and set him down before the blowpipe of their indignation, scorch him and burn his fault into him. And when they have kneaded him sufficiently with their fiery fists, then—they forgive him!

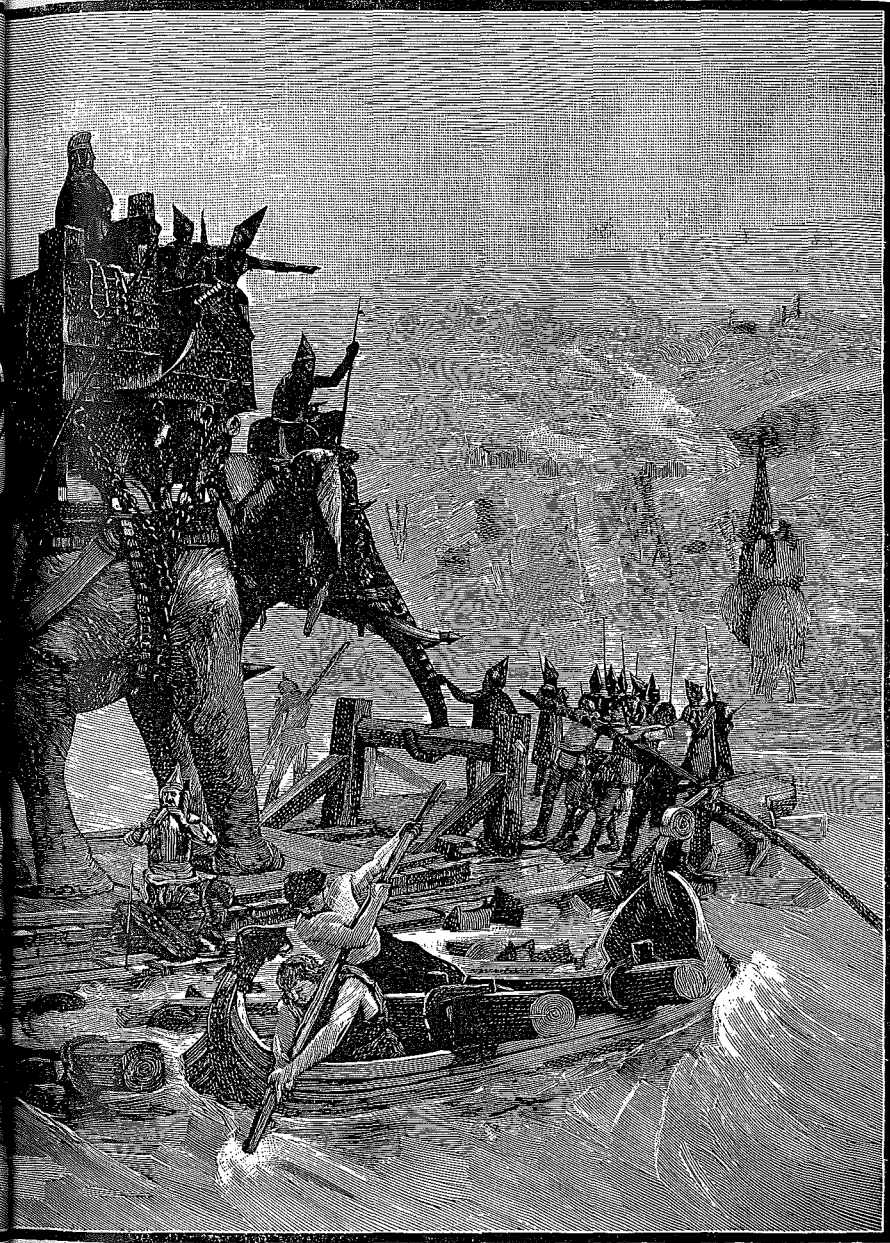
— It is said that Prince Bismark was once asked by Count Erzenburg to write something in his album. The page on which he had to write contained the autographs of the eminent French statesmen Guizot and Thiers. The former had written: "I have learnt in my long life two rules of prudence. The first is, to forgive much; the second is, never to forget." Under this Thiers had put: "A little forgetting would not detract from the sincerity of the forgiveness." Prince Bismark added: "As for me, I have learned to forget much, and to ask to be forgiven much."

— A high official in England once went to Sir Eardley Wilmot in great wrath, and narrated the story of a great insult which he had received. He closed by asking him if he did not think it would be manly to resent it. "Yes," said the judge, "it will be manly to resent it; but it will be God-like to forgive it." The effect of this Christian answer was to change the purpose and cool the anger of the insulted man.

— General Washington was once interviewed by a Christian man who came to plead for a reprieve on behalf of a prisoner who had been sentenced to death for treason. After listening to his earnest entreaties, Washington replied: "The state of public affairs demands the severest measures against traitors and spies, or I would cheerfully release your friend." "Friend!" replied the man, "he is the only enemy I have,"—and upon further inquiries he related the indignities to which he had been subjected at the hands of the man whose life he now entreated. Washington was so impressed by such an example of forgiveness that he granted the reprieve, and the man returned just in time to save the prisoner as he was going to the gallows.

Hannibals over

over Rhone.

Den gamle raringen.

(Fortsættelse.)

fterat Karlét havde forladt torvet, kunde den gode kone længe ikke faa ham ud af tanterne, og rørt fortalte hun den ene efter den anden af sine nabofoner om Ella.

Madam Robert var en prægtig kone og havde allerede i mange aar været en trofast veninde for gamle Karlét. Han traf hende gjerne hver uge paa torvet, hvor hun solgte eg, smør, ost og høns. Hun var en af de rigeste bondefoner i en nærliggende landsby; efter mandens død havde hun taget til sig sin broders forældreløse børn og opdrog dem med en moders kjærlighed, men samtidig var hun en god ven af hele landsbyens barneflokk, og hun uddelte stadig blandt de smaa en masse af Karléts vindmøller.

Imidlertid vendte Karlét fornøjet tilbage til sin bolig for der at afvente madam Roberts besøg. Men han var ikke kommet ind i huset, før det glade smil forsvandt fra hans læber; den gamles mine blev alvorligere og mere og mere bekymret, jo længere han kom opigjennem trapperne. Hurtig lukkede han tilfids døren til sit værelse, satte sig taus ned foran skorstenen og stirrede bedrøvet frem for sig.

En ny sorg trykkede pludselig den gamle mand. Da han var gaaet med Ella gjennem gangen, havde han nemlig i en krog faaet øie paa en af husets indbaanere; denne havde i haanden et silketørklæde, som han netop syntes at handle bort til den anden, og de to mænd saa omkring sig paa en maade, som viste, at det neppe var nogen ærlig handel, de holdt paa med. Oppe i trappen mødte de en anden af husets folk, der var saa drukken, at han næsten kom til at støde Ella overende. Udenfor en dør legte nogle gutter, som var klædte i bare filler og bedækkede med et forstrækkeligt lag af smuds, og længer op hørte de den derboende snedker trætte med sin kone, og det var alt andet end tækkelige udtryk, som kom fra de to egentfællers mund. Karlét skyndte sig at faa den lille med sig og lukkede hurtigt døren efter sig.

Hidtil havde den gamle aldrig bekymret sig om, hvad slags folk han boede sammen med. Det var ham fuldstændig ligegyldig,

om hans naboer stjål og bedrog, om de trættede og pryglede hverandre, og alle de skjeldsord og den stygge tale, han sit høre i trapperne, havde aldrig gjort noget indtryk paa ham. Men med strækt tænkte han nu paa, hvilken indflydelse disse omgivelser kunde faa paa hans lille pleiedatter. Han sølte sig ansvarlig for hende i saa henseende, og han maatte rykke paa hovedet og sige, at saadant hus ikke var noget passende opholdssted for et barn.

13. kapitel.

Flytningen.

Da madam Robert traadte ind, træt og forpustet efter at have gaaet op de lange trapper, saa hun sig om efter noget at sidde paa, men kunde ikke opdage andet end træstakken. Forbauset satte hun sig ned paa denne og tørrede fveden af panden, mens Karlét meddelte hende sine nyeste bekymringer. I begyndelsen blot nikkede hun til tegn paa, at hun var enig med den gamle, men sagde tilfids i en alvorlig tone:

„De har fuldkommen ret, min gamle ven. Her er ikke godt for hende at være. Stuen gif det nok an at faa ren og ordentlig; men hvad kan det hjælpe, naar I ikke bliver kvit de daarlige naboer? I maa flytte herfra! Jeg ved om en smuk liden bolig for Dem; det er hos gamle madam Peters, og jeg haaber, hun lader eder bo der uden for stor betaling. Jeg skal tale med hende og bringe Dem svar næste torvdrag. — Men stop! Her har jeg en del fjær til den lille; jeg har faaet dem af nogle andre koner paa torvet, og her er ogsaa nogle stoffer og et nøste med hysking. Den lille vil jo gjerne selv fortjene noget, og i begyndelsen maa man hjælpe hende. Ikke sandt, min lille ven? — — — Men det er kanske bedst, at jeg straks hører mig om efter bolig“, vedblev hun efter en stunds betænkning. „Det er endnu ikke sent, og jeg kunde kanske faa ordnet det altsammen, før jeg reiser hjem. Hvis madam Peters vil lade eder faa bo hos sig, skal jeg være tilbage her om en time.“

Med disse ord skyndte madam Robert sig ud og oberlod den gamle til sine betragtninger. Hvilken forandring var der ikke foregaaet i hans liv! Han havde hidtil intet behøvet og intet ønsket og var tilfreds og fornøjet i sit ensomme liv. Men hvilke føl-

ger havde det ikke faaet for ham, at han havde taget dette barn op fra gaden og gibet hende et hjem hos sig! Hensjunken i dybe betragtninger blev han siddende saaledes, mens han viljeløst udførte alle de smaa bønner og befalinger, som Ella munter og fornøjet rettede til ham.

„Far Karlét, bind disse fjær til stoffen for mig! Se nu har jeg færdig endnu en kost. Skal vi ikke gaa ud paa gaden igjen, saa jeg kan faa solgt dem? Jeg skal raabe: Kom og køb fjærkoster! Kom og køb fjærkoster! Her kommer den lille kostesælgerse!“

Karlét bandt hysingen fast, saa godt han kunde, men hensjant derpaa paany i dybe tanker, indtil den lille atter kom med samme anmodning til ham. Da madam Robert kom tilbage, laa der et helt dusin koster paa bordet.

„Det kan jeg like, at du er saa flittig“, sagde bondefonen til hende, og tilføiede sagte vendt mod Karlét: „Den lille ting vil komme til at tjene mange penge paa den maade. — Jeg har nu talt med madam Peters; hun er villig til at leie bort til eder en stue og et lidet kammer og hun vil ogsaa tage sig af barnet en smule. Et mandfolk har jo ikke altid greie paa at stille for saadant liden en. Hvis De vil, skal hun ogsaa sørge for at skaffe mad til Dem og barnet. Ella har hidtil levet paa daarlig kost, saavidt jeg kan forstaa af hendes udseende. Hvis hun skal blive frisk og vokse, maa hun leve anderledes. — Men nu maa jeg gaa; det er allerede blevet sent. Iovermorgen skal jeg komme igjen med min vogn og hjælpe eder med flytningen; jeg skal da ogsaa tage med en anden ting, som I kan have brug for. Det er ikke værd, at I paa forhaand hjælper noget. Farvel nu og vel mødt iovermorgen!“

To dage senere holdt madam Roberts lille vogn udenfor huset; hun skulde hente Karléts saa eiendele. Det tog ikke lang tid at faa det alt sammen ned og anbragt paa vognen. Salmadrassen lod de blive tilbage; madam Robert syntes nemlig, at den var for gammel og daarlig til at tages med til den nye bolig. Uden at komme med en eneste indbending lod Karlét bondefonen greie alt for sig, og madrassen folgte han for nogle stillinger til en af sine gamle husfæller; det var dog ikke frit for, at han med nogen betymning tænkte paa, hvorledes

Ella vilde komme til at ligge den kommende nat. Men den lille havde selv ingen betymninger i saa henseende; hun havde fornøjet taget plads paa det smale sæde ved siden af madam Robert, som selv førte tømmerne; hun jublede ved at kunne faa kjøre.

Madam Peters boede i en liden trang gade ikke langt fra vandet. Hun havde i flere aar været enke og stod ganske alene i verden, idet hun hverken havde børn eller slegtninge; af udseende var hun en liden mager kone med et venligt ansigt, snehvidt haar og kvikke graa øine og store briller. Hun pleiede at tilbringe en stor del af dagen i sin lænestol foran et lidet bord, hvorpaa en thyl bog og en del strømper og uldgarn gjerne laa. Ved siden af hende laa paa en lav skammel hendes kat, som var et mere end almindelig velopdraget dyr; den kunde se et nøste rulle henad gulvet uden at lege med det og havde endnu aldrig i sit liv stjaalet en eneste gang; ja den kunde endog ligge rolig foran en slegt pølse uden saa meget som at strække poten frem efter den.

Madam Peters sad som sedvanlig ved vinduet og strikkede, da hun hørte en sagte banken paa døren. Hun lukkede op, og madam Robert traadte ind med sine venner. De to koner talte nogle ord sammen, hvorpaa vertinden tog en nøgel af sin kurv, vendte sig mod Karlét og sagde:

„De kan faa Nanni's værelse! Det er nu ledigt. Ja den stakkars Nanni boede der i hele tolv aar, og hvis hun ikke var død, vilde hun vist aldrig reist herfra. Hun har efterladt mig alle sine møbler, og da jeg ingen anden plads har til dem, vilde det være mig hjært, om de fik lov til at staa derinde. Selvfølgelig skal De intet besvær have med dem; jeg skal selv holde dem i orden.“

Derpaa aabnede hun en dør, og forbauset saa Karlét ind i et værelse, som syntes ham indrettet med fyrstelig pragt. Det lille værelses vægge var nymalte, og alt var saa rent og ordentligt, og de smaa billeder paa væggene i forening med de brogede kopper og glas henne ved ovnen og det røde og hvide sengeteppe gav det hele et saa venligt udseende.

(Fortsættes.)

Fra de puniske krige.

(Med billeder.)

”De puniske krige,” er navnet paa de blodige kampe, som de gamle romere førte med den rige handelsstad Karthago, i Nordafrika.

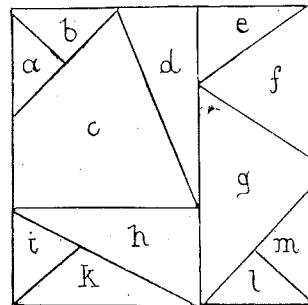
Karthago var en mægtig by; den havde herredømmet over en ikke liden landstrækning i Afrika; men ogsaa i Europa havde den besiddelser; den havde erobret baade Sardinien og en del af det sydlige Spanien. Men da karthagerne ogsaa vilde lægge øen Sicilien under sit herredømme, mødtes de med romerne. Tre alvorlige krige førte disse med Karthago, og enden blev, at den engang saa store og mægtige by, der skal have haft mindst fire eller fem hundrede tusend indbyggere, efter en forbitet kamp blev aldeles besejret og jebnet med jorden. Ved byens fald var neppe tiendeparten af dens indvaanere tilbage, og disse folgtes som slaver.

Men inden romerne kom saa vidt, havde de haft mange haarde kampe at bestaa med sin tapre modstander. Især saa det farligt ud for Rom, dengang karthagerne havde den unge, tjælle Hannibal til anfører. Han var en af de ypperligste felt herrer, som nogengang har levet, og han var fyldt af det mest brændende had til romerne; fra han var ni-aars gammel gut havde han været med i krigen, og hans fader havde ved alteret ladet ham sværge altid at hade og forfølge romerne.

Det var i den anden puniske krig, at Hannibal mere end en gang fyldte romerne med skræk. Med seksi tusend mand og henved firti elefanter drog han fra Spanien til Italien. Det var en besværlig marsch. Først tog han veien gjennem det sydlige Frankrig, hvor han blandt andet med sine elefanter maatte over floden Rhone (se billedet), og saa drog han over Alperne, men i de høie fjelde led hans folk, som var vante til Afrikas varme luft, usigelige lidelser, og de fleste elefanter døde. Han havde ikke halvparten af sin hær tilbage, da han naede frem til Italien. Alligevel slog han romerne først i Norditalien og siden i det bekjendte slag ved Cannæ i Syditalien, hvor over 40,000 romere faldt.

Men senere vendte krigslykken sig. Den store Hannibal maatte slagen vanke om som slygtning i fremmede lande og dræbte sig tilsidst ved gift for ikke at falde i sine forfølgeres hænder. Og henved firti aar efter hans død blev hans engang saa stolte føde- nestad forvandlet til en hob ruiner; det var i aaret 146 før Kristus.

Oplosning paa hovedbrud i nr. 19.

Begravne byer.

1. Han vil naturligvis ikke gjøre det, før du veileder ham mere (2 byer.)
2. „Trom Søren!” befalede kommandanten (2 byer.)

— n — n.

Firtantgaade.

Af bogstavene a a a a i i i k f m n n o r r v dannes følgende fire ord:

1. Navnet paa en af de smaa profeter.
2. Et andet mandnavn
3. Navnet paa en af de første mennesker.
4. En elv i Italien.

Øg enten man læser ovenfra nedad eller fra højre til venstre faar man det samme.

Hans Høydalsnæs.